

Dosarul nr.2ra-899/19

Prima instanță: Judecătoria Ungheni, sediul Nisporeni, judecător: M. Ulinici
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători: N. Simciuc, I. Țurcan, Iu. Cotruță

ÎNCHEIERE

22 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de
Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Svetlana Filincova

examinând admisibilitatea recursului declarat de Luca Țugulea, reprezentant
de avocatul Ghenadie Tatarciuc,

în cauza civilă intentată la cererea lui Luca Țugulea, persoană interesată IP
„Agenția Servicii Publice”, cu privire la constatarea faptului care are valoare
juridică,

împotriva deciziei din 28 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost admis apelul declarat de IP „Agenția Servicii Publice” și casată hotărârea din
17 mai 2018 a Judecătoriei Ungheni, sediul Nisporeni de admitere a cererii lui
Luca Țugulea,

c o n s t a t ă:

La 13 noiembrie 2017, Țugulea Luca a înaintat cerere în procedura specială,
persoana interesată Instituția Publică „Agenția Servicii publice” (Oficiul Stării
Civile), cu privire la constatarea decesului cet. Țugulea Efrosinia, născută la XXX,
în satul XXX; constatarea datei decesului cet. Țugulea Efrosinia ca fiind - XXX;
constatarea locului decesului cet. Țugulea Efrosinia ca fiind - XXX.

În motivarea cererii, petiționarul Țugulea Luca a indicat că, de fapt Țugulea
Efrosinia s-a născut la XXX, în XXX, fapt confirmat prin pașaportul nr. XXX, iar
la 26 iunie 1950, Țugulea Efrosinia a născut-o pe Cuciuc Aculina, fapt confirmat
prin certificatul de naștere nr. XXX.

La XXX, Țugulea Efrosinia a încheiat căsătorie cu subsemnatul Țugulea Luca
în s. XXX, fapt confirmat prin inscripția corespunzătoare în pașaportul menționat,
iar la 01 iunie 1977, Țugulea Efrosinia a fost pensionată, fapt confirmat prin
adeverința de pensionar nr. XXX din data de 04 septembrie 1989.

La 18 august 2002, Țugulea Efrosinia, a suportat un XXX, fapt ce a
determinat internarea ei în spitalul XXX, iar din extrasul de pe fișa bolnavului
reiese că Țugulea Efrosinia a fost internată în spital la 18 august 2002 și externată
la 30 august 2002. În aceeași zi, la 30 august 2002, la solicitarea bolnavei, conform

credinței creștine ortodoxe a fost invitat preotul din XXX, XXX, pentru a o împărtăși cu sfintele taine.

După XXX, starea de sănătate era extrem de gravă, fiind XXX, iar la XXX, în ziua de joi a săptămânii, aproximativ pe la orele 16-00, Țugulea Efrosinia a decedat.

Vorbind cu preotul XXX, privind ziua înmormântării Efrosiniei Țugulea, acesta a comunicat că are posibilitate la data de 15 septembrie 2002, orele 17:00 și deoarece era prea târziu, preotul a propus ca procedura de înmormântare să aibă loc sâmbătă la 14 septembrie 2002, cu o zi mai înainte.

La 14 septembrie 2002, Țugulea Efrosinia a fost înmormântată la cimitirul nou din XXX, în prezența preotului XXX și a unui număr mare de oameni din sat. La mormântul Efrosiniei Țugulea a fost instalată o cruce din piatră cu fotografia defunctei și cu inscripția Țugulea Efrosinia.

Faptul decesului persoanei reprezintă un fapt care are valoare juridică, adică dă naștere drepturilor și obligațiilor civile.

Prin hotărârea din 17 mai 2018 a Judecătoriei Ungheni, sediul Nisporeni, cererea a fost admisă și s-a constatat faptul înregistrării decesului Efrosiniei Țugulea.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, IP „Agenția Servicii Publice”, la 14 iunie 2018, în termen legal, a declarat apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri prin care cererea petiționarului să fie respinsă integral.

Prin decizia din 28 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de IP „Agenția Servicii Publice”, casată hotărârea din 17 mai 2018 a Judecătoriei Ungheni, sediul Nisporeni și pronunțată o hotărâre nouă, prin care cererea lui Luca Țugulea a fost respinsă.

În motivarea soluției instanța de apel a indicat că, cererea de constatare a decesului la o anumită dată și în anumite împrejurări (art. 281 alin. (2) lit. e) Cod de procedură civilă) este primită în procedura judiciară și se examinează numai în cazul în care faptul decesului nu a fost înregistrat, cu condiția că petiționarul prezintă documentul referitor la refuzul organului de stare civilă de a înregistra decesul.

Prin urmare, la caz, certificatul de deces nu a existat, iar prima instanță neîntemeiat a constatat faptul înregistrării decesului Efrosiniei Țugulea, odată ce, faptul decesului nu a fost înregistrat anterior, respectiv, la această etapă, urma a fi constatat însăși faptul decesului ca eveniment.

În conformitate cu art. 282 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească constată faptul cu valoare juridică în cazul în care petiționarul nu are altă posibilitate de a obține sau de a restabili documentele care ar certifica faptul juridic al cărui constatare se solicită, iar în speță lipsesc oricare probe care să confirme că petiționarul nu are o altă posibilitate de a obține sau de a restabili documentele care ar certifica faptul juridic al cărui constatare se solicită.

La 22.03.2019, Luca Țugulea, reprezentant de avocatul Ghenadie Tatarciuc, a declarat recurs împotriva deciziei 28 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a indicat că instanța de apel nu a verificat suficient circumstanțele invocate de petiționar, s-a bazat doar pe textul procesului-verbal al ședinței de judecată în prima instanță.

Astfel, a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere a cererii cu privire la constatarea faptului decesului Efrosiniei Țugulea.

La 19.04.2019, IP „Agenția Servicii Publice” a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat ca recursul să fie declarat inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 28 noiembrie 2018 și expediată pentru comunicare participanților la proces la 11 ianuarie 2019 (f. d. 86), iar recursul a fost depus la 22 martie 2019. Date despre recepționarea deciziei recurate la materialele dosarului lipsesc, astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei din 28 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în termen.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Luca Țugulea, reprezentant de avocatul Ghenadie Tatarciuc, neîntemeiat și care urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Luca Țugulea, reprezentant de avocatul Ghenadie Tatarciuc, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere

faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea recursului ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs depusă de către Luca Țugulea, reprezentant de avocatul Ghenadie Tatarciuc.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Luca Țugulea, reprezentant de avocatul Ghenadie Tatarciuc.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Svetlana Filincova